

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/81/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618201728
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7618201728.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členov JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Jána Slobodníka v spore žalobkyne Z. E., Q., H., XX.X.XXXX, C. N. K. D., H. XXX/X, zastúpenej JUDr. Miroslavou Slovinskou, advokátkou so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Štefánikovo námestie č. 13, proti žalovanému Z. Š., H., XX.X.XXXX, C. N. K. H. N., D., zastúpenému Advokátskou kanceláriou Hudzík & Partners s.r.o., so sídlom v Poprade, Mnoheľova 830/15, o neúčinnosť právneho úkonu, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 4. februára 2019 č.k. 7C/10/2018 -164 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobkyni priznáva proti žalovanému nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom:
a/ určil, že voči žalobkyni je neúčinná kúpna zmluva uzavretá dňa 13.12.2017 medzi predávajúcim G. Š., Q., Š.Z., H., X.XX.XXXX, R. C. D. XXXX/XX, K. H. N., a kupujúcim Z. Š.Z., Q., Š., H., XX.X.XXXX, R. C. D. XXXX/XX, K. H. N., predmetom ktorej je prevod vlastníckeho práva k bytu č. 64 na 13. poschodí obytného domu v K. H. N., H. V. D. Č.. XX, súpisné č. 2713, na parcele registra „C“ parc. č. 1425, o výmere 472 m2, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, právny vzťah k parcele, na ktorej leží stavba súpisné č. 2713 je evidovaný na LV č. XXXX, právny vzťah k stavbe na pozemku parc. č. 1425 je evidovaný na LV č. XXXX Okresným úradom Spišská Nová Ves, katastrálny odbor, katastrálne územie Spišská Nová Ves, ako i k spoluvlastníckemu podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu vo veľkosti 173/10000 k celku (ďalej len „nehnutelnosť“), do výlučného vlastníctva kupujúceho, ktorý vklad bol povolený rozhodnutím Okresného úradu Spišská Nová Ves, Katastrálny odbor pod registračným číslom 6472/17 dňa 14.12.2017,
b/ rozhodol, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vyhovel tak v celom rozsahu žalobe žalobkyne podanej na súd s tvrdením, že Okresný súd Spišská Nová Ves v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov uznesením zo dňa 2.5.2017 č.k. 10C/213/2015-53 schválil súdny zmiar, na základe ktorého do výlučného vlastníctva bývalého manžela žalobkyne G. Š. bola prikázaná označená nehnuteľnosť a G. Š. sa zaviazal zaplatiť žalobkyni sumu 20.000 € v troch splátkach, pričom prvá splátka mala byť G. Š. uhradená do 3 mesiacov odo dňa uzavretia súdneho zmiaru, druhá splátka do 9 mesiacov odo dňa uzavretia súdneho zmiaru a tretia splátka do 12 mesiacov odo dňa uzavretia súdneho zmiaru, vždy do posledného dňa v mesiaci pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania so zaplatením čo i len jednej z takto určených splátok. Potom, ako dňa 26.5.2017 uznesenie nadobudlo právoplatnosť, G. Š. uhradil žalobkyni 1. splátku vo výške 7.000 € v lehote splatnosti, dňa 2.3.2018, t.j. po lehote splatnosti 2. splátky, namiesto riadnej úhrady 2. splátky žalobkyňa prijala od žalovaného, teda od svojho syna Z. Š. (nie od dlžníka)

platbu vo výške 50 s tým, že sa má jednať o čiastočnú úhradu dlžnej sumy zo strany jej bývalého manžela, dňa 3.3.2018 prijala od bývalého manžela e-mail v anglickom a slovenskom jazyku, kde jej oznámil, že už viac nie je vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, žije v zahraničí (USA) a má vysoké náklady na živobytie a preto je ochotný splatiť žalobkyni zvyšok dlžnej sumy v splátkach po á 50 €, dňa 3.3.2018 sa zároveň dozvedela, že bývalý manžel už nedisponuje žiadnym majetkom, z ktorého by mohla byť jej pohľadávka riadne uspokojená a následne sa od bývalého manžela G. Š. dozvedela, že dňa 13.12.2017 uzatvoril so žalovaným spornú kúpnu zmluvu, ktorou mal za odplatu previesť vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti na syna Z., pričom žalobkyňa je presvedčená o tom, že jej bývalý manžel uzatvoril túto zmluvu v úmysle ukrátiť žalobkyňu ako veriteľa, spochybňujúc súčasne fakt, že by jej žalovaný syn zaplatil otcovi za odpredanú nehnuteľnosť akúkoľvek cenu, lebo na liste vlastníctva nehnuteľnosti nie je časti farchy zaznamenané žiadne záložné právo v prospech banky, čo nasvedčuje, že žalovaný syn ako kupujúci nečerpal žiaden hypotekárny úver a pokiaľ by jej dlžník bývalý manžel G. Š. kúpnu cenu za nehnuteľnosť skutočne prevzal, nemal by dôvod nepristúpiť k vyplateniu sumy 20.000 € titulom vyporiadania BSM. Naopak viackrát žalobkyni jej dlžník oznamoval, že žiadne peniaze nemá.

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení poukázal na obranu žalovaného, že predmetnú nehnuteľnosť nadobudol v dobrej viere od svojho otca G. Š.Z. na základe kúpnej zmluvy zo dňa 13.12.2017, za ktorú zaplatil kúpnu cenu v súlade s podmienkami uvedenými v zmluve s tým, že v čase uzatvárania kúpnej zmluvy nemal vedomosť o existencii peňažných záväzkov jeho otca voči matke, ani o tom, akým spôsobom sa jeho rodičia dohodli ohľadom vypsoriadania BSM. O tom sa dozvedel až vtedy, keď bola podaná žaloba.

4. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že dňa 26.5.2017 nadobudlo právoplatnosť uznesenie o schválení súdneho zmieru medzi bývalými manželmi Z. Š. B. G. Š., ktorým si bývalí manželia vyporiadali bezpodielové spoluvlastníctvo manželov k označenej nehnuteľnosti tak, že túto nadobudol G. Š., ktorý sa zaviazal titulom vyporiadania BSM k predmetnej nehnuteľnosti zaplatiť žalobkyni sumu 20.000 € v splátkach. Súd vychádzal z medzi stranami sporu nespornej skutočnosti, že žalobkyni zaplatil bývalý manžel iba prvú splátku vo výške 7.000 €, k zaplateniu zvyšku sumy vo výške 13.000 € už nepristúpil a namiesto toho oznámil žalobkyni, že dňa 13.12.2007 odpredal byt žalovanému synovi Z., ktorý mu za nehnuteľnosť vyplatil v deň podpisu kúpnej zmluvy kúpnu cenu vo výške 40.000 € v hotovosti. Ďalej súd prvej inštancie zistil, že v článku 2 označenej kúpnej zmluvy sa predávajúci G. Š. (bývalý manžel žalobkyne) a kupujúci (žalovaný syn žalobkyne a jej bývalého manžela) dohodli na kúpnej cene vo výške 40.000 €, ktorú mal zaplatiť kupujúci predávajúcemu prevodom na jeho účet, najneskôr v deň podpisu kúpnej zmluvy. Z písomného potvrdenia G. Š. zo dňa 27.1.2019 prvoinštančný súd zistil, že predávajúci G. Š. potvrdil, že svojmu žalovanému synovi Z. Š. odpredal označenú nehnuteľnosť, za čo mu žalovaný uhradil sumu 40.000 € v deň podpisu kúpnej zmluvy, ktorú sumu osobne od žalovaného aj prevzal. Z čestného vyhlásenia žalovaného zo dňa 27.1.2019 súd zistil, že žalovaný so svojim otcom G. Š. uzavrel kúpnu zmluvu, na základe ktorej žalovaný kúpil nehnuteľnosť, za čo zaplatil predávajúcemu v hotovosti sumu 40.000 € v deň podpisu kúpnej zmluvy. Súd konštatoval, že žalovaný žiadne dôkazy, ktorými by preukazoval, že v čase kupovania predmetného bytu disponoval kúpnu cenou, nepredložil.

5. Z výpovede žalobkyne súd zistil, že jej žalovaný syn odišiel za prácou do USA, ktorú mu tam vybavil jeho otec za účelom zarobenia si peňazí, nakoľko žiadnymi nedisponoval, ako i že „Naposledy žalovaného videla v júli v roku 2018 na rodinnom stretnutí u dcéry, kedy mala mať so synom Z. rozhovor týkajúci sa tohto sporu. Z jeho prejavu usúdila, že úmyselne nepreberal zásielky od súdu a syn jej mal priamo povedať, že «jemu je jedno, čo bude s bytom, on robí len to, čo povie otec.» Ona nadobudla vedomosť o kúpe bytu jej synom od otca od ďalšieho syna Z., ktorý toto zistil cez katastrálny portál. Vyslovila presvedčenie, že syn Z. musel mať vedomosť o vyporiadaní BSM medzi ňou a bývalým manželom. Potvrdila, že ešte pred podaním žaloby jej syn Z. poslal v marci 2018 sumu 50 €. Keď sa ho dotazovala, prečo jej peniaze posielal, mal jej odpovedať, že peniaze mu kázal poslať otec. Ďalších 100 € jej syn poslal v apríli. Po ďalšom upozornení jej v máji 2018 poslal 100 € bývalý manžel. K zaplateniu zvyšných 13.000 € nepristúpil, preto sa rozhodla podať predmetnú žalobu. Čo sa týka kúpnej ceny 40.000 €, ktorú mal syn vyplatiť otcovi, k tomu uviedla, že syn Z. jej do očí povedal: «Čo si mamka, odkiaľ by som tie peniaze vzal?» Sám sa jej teda priznal, že kúpna cena bola v zmluve napísaná len fiktívne. Ona sama nemá vedomosť o tom, žeby v čase podpisovania kúpnej zmluvy jej syn bral nejaké úvery, alebo pôžičky. Je presvedčená o tom, že bývalý manžel spísal kúpnu zmluvu len za tým účelom, aby ona nemohla podať exekúciu na predmetný byt. Dodala, že v mesiaci máj 2018 jej mal bývalý manžel mailom oznámiť, že hotovosť 13.000 € nemá, môže jej nanajvýš mesačne posielat' 100,- USD, resp.

nech sa vysporiada so synom, teda nech on jej vyplatí tú sumu, ktorú jej dlhuje exmanžel. Kópiu prvého emailu predložila súdu ako dôkaz.“ a že „V čase vyporiadania BSM žalobkyňa v byte už nebývala, a to od augusta 2014. Právoplatne boli rozvedení vo februári 2015, pričom v byte zostal bývať bývalý manžel, syn s Z. s družkou Q. E.. Nemá vedomosť, kto uhrádza inkasné platby za byt. Odporovateľnosti právneho úkonu sa domáha aj z toho dôvodu, že toho času je invalidná dôchodkyňa, trpí epilepsiou, z ktorého dôvodu je už 24 rokov na čiastočnom invalidnom dôchodku, ktorý poberá vo výške 199,90 eur. V závere uviedla, že všetky jej deti o vyporiadaní majetku s otcom vedeli. Ona žalovanému slovne oznámila, ako sa vysporiadala s otcom, že byt berie otec a ju má vyplatiť sumou 20.000,- eur. Syn Z. jej mal na to odpovedať: «To je váš problém.» Ani jedného z rodičov nehodnotil. V závere uviedla, že s určitosťou vie, že syn nemohol otca vyplatiť, nakoľko v čase kúpy bytu pracoval u jej druhého syna Z. v autoservise. Nevedela sa vyjadriť, aký mal vtedy príjem.“

6. Po právnom posúdení veci podľa § 42a ods. 1 a 2, § 42 ods. 3 písm. a), § 42b ods. 1, 2 až 4 a § 116 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba žalobkyne je dôvodná. Dôvodil, že uveril tvrdeniu žalobkyne, že jej bývalý manžel pristúpil k predaju nehnuteľnosti práve z dôvodu, aby ukrátil uspokojenie vymáhateľnosti jej pohľadávky titulom uzatvoreného súdneho zmluvy o vyporiadaní ich bezpodielového spoluvlastníctva, čo sa mu označeným právnym úkonom aj podarilo uskutočniť. K uzavretiu kúpnej zmluvy došlo v období posledných troch rokov, pričom z výsledkov dokazovania je zrejmé, že žalovanému synovi žalobkyne musel byť úmysel jeho otca známy, nakoľko syn žil v spoločnej domácnosti s rodičmi, a tak ako ostatní jeho súrodenci, musel mať vedomosť o tom, akým spôsobom sa jeho rodičia ohľadom vlastníctva bytu vyporiadali. Konštatujúc, že žalovaný v konaní nenavrhol žiadne dôkazy na preukázanie skutočnosti, že pri náležitej starostlivosti nemohol poznať úmysel dlžníka, teda svojho otca, sporným právnym úkonom ukrátiť veriteľa - matku žalovaného, súd vyvodil, že žalovaný ako osoba blízka neunesol dôkazné bremeno na svoje tvrdenie, že úmysel ukrátiť veriteľa nielenže nepozná, ale že taký úmysel nemohol poznať ani pri náležitej starostlivosti v čase uzavretia predmetnej kúpnej zmluvy, nakoľko z dokazovania vyplynulo, že dlžník je toho času prechodne v USA, žalovaný má na označenej nehnuteľnosti vedený trvalý pobyt, pokiaľ nie je cudzinec v nehnuteľnosti naďalej býva a dôkaz o zmene trvalého pobytu nepredložil. Usúdil, že žalovaný musel o situácii týkajúcej sa bytu medzi rodičmi vedieť, prinajmenšom žalovaný s určitosťou vedel, že byt patril aj do vlastníctva žalujúcej matky. Navyše v konaní nebolo preukázané, že žalovaný svojho otca aj skutočne vyplatil, o čom svedčí tvrdenie žalobkyne, že dlžník sám žalobkyňu oznámil, že žiadne peniaze nemá a môže žalobkyňu dlh splácať len po 50 € mesačne.

7. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie aplikáciou § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a žalobkyňu, majúcej v spore plný procesný úspech, priznal nárok na plnú náhradu trov konania s tým, že o výške náhrady rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP.

8. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f), g) a h) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok, vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a žalovanému priznať náhradu trov konania. V odvolaní žalovaný predovšetkým tvrdil, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ak vyvodil záver, že kúpna zmluva bola uzavretá len fiktívne a že predmetný právny úkon bol úkonom s cieľom ukrátiť žalobkyňu. Namietal pritom, že súd vychádzal výlučne z tvrdení žalobkyne, ktoré si osvojil a neprihliadal na tvrdenia žalovaného a bývalého manžela žalobkyne v ich písomných prehláseniach najmä, že k vyplateniu kúpnej ceny došlo. Žalovaný označil za nelogické, aby potom ako otec vyplatil žalovanej sumu 7.000 € a potom ako žalovaný vyplatil bývalému manželovi žalobkyne kúpnu cenu, žalovaný mohol poznať úmysel otca ako dlžníka nevyplatiť tieto peniaze žalobkyňu. Podľa žalovaného z toho vyplýva, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam o tom, že žalovaný vedel, že bývalý manžel žalobkyne nechcel dlh žalobkyňu vyplatiť. Zdôraznil, že cena, za ktorú nehnuteľnosť od svojho otca kupoval, zodpovedá obvyklej cene a stavu nehnuteľnosti, pričom výška kúpnej ceny za nehnuteľnosť radovo prevyšuje pohľadávku žalobkyne, a preto k ukráteniu pohľadávky žalobkyne nedošlo. Doplnil, že v čase kúpy bytu od otca nepožadoval žiadny doklad o zaplatení kúpnej ceny, „veď išlo o jeho otca“. Zopakoval, že ak podľa vyjadrenia žalobkyne mal žalovaný vedieť o tom, že sa rodičia vyporiadali, tak po zaplatení kúpnej ceny za nehnuteľnosť nemohol ani pri najlepšej

vôli vedieť, že otec žalobkyňu, svoju bývalú manželku nevyplatí. Prečo tak dlžník neurobil, to nie je vecou žalovaného, ale otca ako dlžníka. Z uvedeného podľa žalovaného tak nie je naplnený jeden z predpokladov pre odporovateľnosť právneho úkonu, a to vedomosť dlžníka o tom, že chce svojho veriteľa ukrátiť. Podčiarkol, že sa nezakladá na pravde tvrdenie žalobkyne o tom, že vie, že nemohol otca vyplatíť, nakoľko v čase kúpy bytu pracoval u jej druhého syna Z. v autoservise, lebo žalobkyňa sa nevedela vyjadriť, aký mal príjem. Upozornil, že žalobkyňa nevedela o príjmoch žalovaného, nemohla sa vyjadriť k úsporám a prípadným pôžičkám, pričom byt kúpil s tým, že v ňom bude bývať so svojou družkou, čo potvrdila aj žalobkyňa, ktorá nemá vedomosti o solventnosti žalovaného, ani o solventnosti jeho družky, a preto nevie odkiaľ žalobkyňa zobrala istotu, že otcovi kúpnu cenu za byt nevyplatil. Zdôraznil, že kúpna zmluva, ktorú uzatvoril so svojim otcom, nie je ukracujúcim právnym úkonom, lebo o taký úkon by išlo v zmysle § 42 ods. 1 Občianskeho zákonníka vtedy, keby pri prevode bytu neuhradil kúpnu cenu, resp. kedy by za prevod bytu do vlastníctva nezaplatil primeranú náhradu, nie ak samotný dlžník vo svojom prehlásení uviedol, že uhradil kúpnu cenu, ktorá postačovala na úhradu záväzku dlžníka voči žalobkyňi, a preto nie je možné hovoriť o tom, že týmto úkonom došlo k ukráteniu veriteľa. V tomto smere preto podľa žalovaného súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil.

9. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného zdôraznila, že s dôvodmi odvolania nesúhlasí, považuje za objektívny a spravodlivý odvolaním napadnutý rozsudok, ako aj postup súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Podľa žalobkyne súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre zistenie skutkového stavu potrebného pre rozhodnutie a na takto zistený skutkový stav aplikoval relevantné ustanovenia hmotného a procesného práva, ktoré správnym spôsobom interpretoval, pričom v konaní nedošlo ani k takým vadám, ktoré by odôvodňovali zrušenie rozhodnutia podľa § 389 CSP. S odkazom na znenie § 42 ods. 1 Občianskeho zákonníka zopakovala, že medzi stranami sporu bolo nesporné, že titulom súdneho zmieru uzatvoreného dňa 2.5.2017 na Okresnom súde Spišská Nová Ves medzi žalobkyňou a jej bývalým manželom G. Š., sa tento zaviazal zaplatiť žalobkyňi vyrovnávací podiel z vyporiadaného BSM vo výške 20.000 € v 3 splátkach, že bývalý manžel sa dostal do omeškania so splácaním svojho dlhu žalobkyňi a že žalobkyňa nemohla pristúpiť k vymáhaniu svojej pohľadávky podaním návrhu na vykonanie exekúcie, nakoľko dlžník sa zbavil všetkého svojho majetku, odsťahoval sa do USA, pričom nie je zrejmé, kedy sa vráti a sám žalobkyňu e-mailom zo dňa 3.3.2018 informoval, že už nedisponuje žiadnym majetkom, z ktorého by mohla byť jej pohľadávka riadne uspokojená. Pripomenula, že uvedené dlžník žalobkyňi konštatoval aj napriek tomu, že dňa 13.12.2017 uzatvoril so žalovaným kúpnu zmluvu, ktorou malo byť za odplatu 40.000 € prevedené vlastnícke právo k bytu na D. Č.. XX N. K. H. N. na žalovaného, pričom ani dlžník a ani žalovaný svojim postojom v prejednávanej veci nepresvedčili súd o opaku, pretože v danom prípade bolo práve na žalovanom ako blízkej osobe, aby tvrdil, že nemá vedomosť o tom, že dlžník chce svojho veriteľa ukrátiť, žalovaný sa však pojednávaniu nezúčastňoval, relevantne sa k veci nevyjadroval, odcestoval do zahraničia a nie je jasné, kedy sa vráti. Napriek mnohým výzvam súdu žalovaný súdu neposkytol súčinnosť, nepredložil do konania kúpnu zmluvu, a teda v rámci svojej obrany jednoznačne neuniesol dôkazné bremeno, pretože pokiaľ na pojednávaní dňa 4.2.2019 právny zástupca žalovaného doložil čestné vyhlásenie žalovaného a dlžníka, v ktorých sa konštatuje, že medzi týmito účastníkmi ako predávajúcim a kupujúcim došlo k predmetnému právnemu úkonu a v závere žalovaný uvádza, že kúpnu cenu 40.000 € riadne predávajúcemu zaplatil v hotovosti, nepredložil podľa žalobkyne v rámci svojej obrany relevantný listinný dôkaz o tom, že dlžníkovi bolo inkasované primerané protiplnenie. Navyiac, ak zmluvné strany uviedli, že kúpna cena bola uhradená vo výške 40.000 € osobne kupujúcim v deň podpisu zmluvy v hotovosti a porovnaním s kúpnu zmluvou predávajúci túto zmluvu uzatváral v USA a kupujúci sa v tom čase zdržiaval na území Slovenskej republiky. Podľa názoru žalobkyne žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal a nenavrhol žiadne dôkazy, ktorými by súd presvedčil o tom, že pri náležitej starostlivosti nemohol poznať úmysel dlžníka, teda jeho otca, predmetným právnym úkonom ukrátiť veriteľa, t.j. jeho matku, ktorá v spore preukázala splnenie všetkých predpokladov úspešného odporovania označenej kúpnej zmluvy zo dňa 13.12.2017, a to vymáhateľnosť pohľadávky voči dlžníkovi, skutočnosť, že konkrétny právny úkon dlžníka ukracuje uspokojenie jej vymáhateľnej pohľadávky i skutočnosť, že právny úkon dlžník urobil v posledných troch rokoch. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa navrhla potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie a uložiť žalovanému povinnosť nahradiť žalobkyňi trovy odvolacieho konania v plnej výške.

10. Žalovaný v replike na vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu zdôraznil, že na podanom odvolaní trvá v celom rozsahu.

11. Odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podaného včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a z hľadiska odvolateľom uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je neopodstatnené.

12. Žalovaný vo svojom odvolaní neuviedol žiadne také vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by pre neho privodili priaznivé rozhodnutie a vo svojom odvolaní v podstate uvádza skutočnosti a námietky, s ktorými sa dôsledne vysporiadal už súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozsudku, ktoré nie sú spôsobilé spochybniť správnosť zistených skutočností, hodnotenia dôkazov a právneho posúdenia veci. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani že by súd opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193, § 194 a § 205 CSP alebo že by súd na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia, alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Z odôvodnenia rozsudku jednoznačne vyplýva úvaha súdu na základe ktorej dospel k záveru o splnení všetkých zákonných podmienok pre vyslovenie neúčinnosti označeného právneho úkonu tak, ako je tento bližšie špecifikovaný vo výroku napadnutého rozsudku. Odvolací súd sa stotožňuje s týmto záverom súdu prvej inštancie, ani odvolacie námietky žalovaného nie sú spôsobilé tento záver, ktorý vyplynul z vykonaného dokazovania, spochybniť.

13. Odvolací súd stotožňujúc sa so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, na základe ktorých správne súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobkyne, vyhodnotiac ako vecne správne, presvedčivé, podrobné a zákonu zodpovedajúce aj dôvody napadnutého rozsudku, na tieto v celom rozsahu poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP) a len na zdôraznenie správnosti rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd považuje za potrebné dodať nasledovné:

14. Podľa § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka odporovať možno právneho úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, a tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právneho úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných 3 rokoch medzi dlžníkom a osobami jeho blízkymi (§ 116 a § 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

15. V zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia úmysel ukrátiť veriteľa sa predpokladá pri právnych úkonoch, ktorými boli veritelia dlžníka ukrátení a ku ktorým došlo medzi dlžníkom a blízkymi osobami alebo ktoré dlžník urobil v prospech týchto osôb. Ide o zákonnú domnienku, čo znamená, že zo zákona sa predpokladá vedomosť týchto blízkych osôb o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa. Zároveň platí, že je vyvrátenou právnou domnienkou, ktorá neplatí, ak druhá osoba (osoba blízka dlžníkovi) úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

16. Dôkazné bremeno na preukázanie tejto skutočnosti je však na tejto blízkej osobe. Ak teda ide o právny úkon medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou alebo o právny úkon urobený v prospech tejto osoby, nemusí žalobca tvrdiť ani preukazovať, že žalovanému musel byť úmysel dlžníka odporovaným právnym úkonom ukrátiť veriteľa známy. Zákon tu vedomosť o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa predpokladá a žalovaný musí preukazovať, ak žaloba nemá byť úspešná, že v dobe právneho úkonu dlžníkov úmysel aj pri náležitej starostlivosti poznať nemohol.

17. Vynaloženie náležitej starostlivosti znamená, že osoba dlžníkovi blízka vynaložila aktívne akékoľvek úsilie, ktoré možno za daných pomerov požadovať, aby sa o úmysle dlžníka dozvedela. To platí aj vtedy, keď dlžník uzavretím zmluvy plní svoju morálnu alebo právnu povinnosť. Zákon vyžaduje, aby osoba blízka dlžníkovi sa pri právnych úkonoch s dlžníkom alebo pri právnych úkonoch, ktoré dlžník urobil v jej prospech týmto spôsobom presvedčila, že právny úkon neukracuje veriteľa dlžníka. Ak sa tak nezachová, musí byť uzročená s tým, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky aj z majetku, ktorý na základe takéhoto právneho úkonu od dlžníka nadobudla.

18. Jedná sa teda o prísnu a kvalifikovanú formu starostlivosti, t.j. žalovaný musí preukázať aktívne konanie a zisťovanie pred uskutočnením právneho úkonu, teda že naozaj urobil všetko preto, aby sa presvedčil, či sa nejedná o úkon smerujúci k ukráteniu veriteľa.

19. Ďalšími predpokladmi odporovateľnosti sú: a/ k právnomu úkonu, ktorému sa má odporovať došlo v posledných troch rokoch a b/ dlžníkov právny úkon musí ukraťovať uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa.

20. Vymáhateľnou je pohľadávka, ktorá má už kvalitu judikovaného práva v zmysle Civilného sporového poriadku alebo je vykonateľná podľa iných procesných predpisov. Účelom odporovateľnosti ako inštitútu Občianskeho práva je totiž zabrániť nepoctivým úkonom dlžníka, ktorými znižuje svoj majetok (veci, práva a pohľadávky na úkor veriteľa). Podstatou odporovateľnosti je neúčinnosť právneho úkonu voči určitej osobe, ktorá znamená, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z predmetu odporovaného právneho úkonu tak, ako by k tomuto úkonu vôbec nedošlo.

21. V posudzovanom spore za stavu, ak medzi stranami sporu bolo nesporné, že titulom súdneho zmiere uzatvoreného dňa 2.5.2017 na Okresnom súde Spišská Nová Ves medzi žalobkyňou a jej bývalým manželom G. Š., sa tento zaviazal zaplatiť žalobkyňi vyrovnávací podiel z vyporiadaného BSM vo výške 20.000 € v 3 splátkach, že bývalý manžel žalobkyne sa dostal do omeškania so splácaním svojho dlhu žalobkyňi a že žalobkyňa nemohla pristúpiť k vymáhaniu svojej pohľadávky podaním návrhu na vykonanie exekúcie, nakoľko dlžník sa zbavil všetkého svojho majetku, odsťahoval sa do USA, pričom nie je zrejmé, kedy sa vráti a sám žalobkyňu e-mailom zo dňa 3.3.2018 informoval, že už nedisponuje žiadnym majetkom, z ktorého by mohla byť jej pohľadávka riadne uspokojená, súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru, že v danom prípade sú všetky podmienky odporovateľnosti označeného právneho úkonu splnené. V okolnostiach súdnej veci súd prvej inštancie náležite uzavrel, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno na svoje tvrdenie, že úmysel ukrátiť žalobkyňu ako veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohol poznať, ani že vyvinul náležitú starostlivosť, aby úmysel svojho otca ako dlžníka žalobkyne ukrátiť žalobkyňu mohol rozpoznať, pretože dôkazy predložené žalovaným v rámci procesnej obrany o uvedenom nesvedčia. Za situácie, že žalovaný nepreukázal, že úmysel svojho otca uvedeným právnym úkonom ukrátiť žalujúcu veriteľku, nemohol spoznať ani pri náležitej starostlivosti, nebola vyvrátená zákonná podmienka, v zmysle ktorej vedomosť o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa sa zo zákona predpokladá.

22. Na uvedenom závere podľa názoru odvolacieho súdu nemôže bez ďalšieho nič zmeniť ničím nepodložené tvrdenie žalovaného v odvolaní, že je „nelogické, aby potom ako otec vyplatil žalovanej sumu 7.000 € a potom ako žalovaný vyplatil bývalému manželovi žalobkyne kúpnu cenu, žalovaný mohol poznať úmysel otca ako dlžníka nevyplatiť tieto peniaze žalobkyňi“, ani tvrdenie, že „cena, za ktorú nehnuteľnosť od svojho otca kupoval, zodpovedá obvyklej cene a stavu nehnuteľnosti, pričom výška kúpnej ceny za nehnuteľnosť radovo prevyšuje pohľadávku žalobkyne, a preto k ukráteniu pohľadávky žalobkyne nedošlo“, tvrdiac pritom, že „v čase kúpy bytu od otca nepožadoval žiadny doklad o zaplatení kúpnej ceny, veď išlo o jeho otca“ a „po zaplatení kúpnej ceny za nehnuteľnosť nemohol ani pri najlepšej vôli vedieť, že otec žalobkyňu, svoju bývalú manželku nevyplatí.“ Žalovaný preto neopodstatnene súdu prvej inštancie vytkol, že súd prvej inštancie vychádzal výlučne z tvrdení žalobkyne, pokiaľ uzavrel, že predmetný právny úkon bol úkonom s cieľom ukrátiť žalobkyňu neprihliadajúc na skutkové tvrdenia, ktoré uviedol žalovaný a dlžník žalobkyne vo svojich prehláseniach, a to že k vyplateniu kúpnej ceny došlo.

23. Pokiaľ žalovaný vo svojom odvolaní v tomto smere spochybňuje hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie, odvolací súd pripomína, že vierohodnosť určitého poznatku získaného vykonaním konkrétneho dôkazu, a teda aj jeho význam z hľadiska dôkazu pravdivosti, či nepravdivosti skutkových tvrdení, súd hodnotí jednak izolovane a jednak v porovnaní s poznatkami získanými vykonaním všetkých zostávajúcich dôkazov. Výsledkom celkového hodnotenia je potom úsudok súdu o pravdivosti tvrdených skutočností, ktorý sa stal podkladom pre záver o tom, či a do akej miery strana sporu splnila svoju povinnosť preukázať svoje skutkové tvrdenia. Také hodnotenie dôkazov, ktoré vyznie v záver, že pravdivosť skutkových tvrdení nemožno potvrdiť, ani vylúčiť, povedie k tomu, že rozhodnutie súdu vyznie nepriaznivo pre tú sporovú stranu, ktorého pravdivosť tvrdení mala byť preukázaná. Zo zásady voľného hodnotenia dôkazov pritom vyplýva, že na nesprávnosť hodnotenia dôkazov možno usudzovať len zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonal. Ani v tomto smere súdu prvej inštancie žiadne pochybenie vyčítať nemožno. Súdom prvej inštancie v danom prípade uvedenú otázku posúdil za použitia správneho

právneho predpisu, ktorý vyložil správne a na daný skutkový stav ho i náležite a v súlade s ustálenou súdnou praxou aplikoval, adekvátne pritom uzavrúc, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno na svoje tvrdenie, že ako blízka osoba dlžníkovi nemal vedomosť a ani nemohol mať vedomosť o akomkoľvek ukrátení žalobkyne, na čom nemôže nič zmeniť len všeobecná odvolacia námietka žalovaného, že po zaplatení kúpnej ceny za byt nemohol ani pri najlepšej vôli vedieť, že otec žalobkyňu nevyplatí, a prečo tak neurobil, to nie je vecou žalovaného, ale otca - dlžníka.

24. Nemožno prisvedčiť ani odvolacej námietke žalovaného, pokiaľ namietol vo svojom odvolaní, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ak vyvodil záver, že kúpna zmluva bola uzavretá len fiktívne, nakoľko takýto záver z dôvodov rozsudku nevyplýva.

25. Žalovaný vo svojom odvolaní napokon neopodstatnene spochybňuje správnosť právneho posúdenia veci argumentom, že kúpna zmluva, ktorú uzatvoril so svojim otcom by bola ukracujúcim právnym úkonom v zmysle § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka iba vtedy, kedy pri prevode bytu žalovaný neuhradil predávajúcemu otcovi kúpnu cenu, resp. kedy by za prevod bytu do svojho vlastníctva nezaplatil primeranú náhradu, a to predovšetkým v situácii, ak sám dlžník oznámil žalobkyňi, že svoje vlastnícke právo k označenej nehnuteľnosti previedol na žalovaného, že na výplatu svojho vyrovnávacieho podielu z vysporiadaného BSM vo výške 20.000 € žiadne prostriedky nemá a nedisponuje žiadnym majetkom, z ktorého by mohla byť jej pohľadávka riadne uspokojená, odsťahoval do USA a nie je zrejmé kedy sa vráti. Je potrebné prisvedčiť žalobkyňi v jej vyjadrení k odvolaniu v tom, že žalovaný v rámci svojej obrany nepredložil listinný dôkaz o tom, že dlžníkovi bolo inkasované primerané protiplnenie a napokon nepreukázal a nenavrhol žiadne dôkazy, ktorými by súd presvedčil o tom, že pri náležitej starostlivosti nemohol poznať úmysel otca ako dlžníka predmetným právnym úkonom ukrátiť veriteľa tak, ako to uviedol súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozsudku, na ktoré odvolací súd v celom rozsahu poukazuje.

26. Vychádzajúc z obsahu spisu a z odôvodnenia preskúmaného rozsudku možno konštatovať, že súd prvej inštancie splnil svoju zákonnú povinnosť vysporiadať sa so všetkým, čo vyšlo v priebehu konania najavo a čo sporové strany tvrdili vo vzťahu k prejednávaniu prípadu. Nemožno súdu vytknúť, že by sa zistenými skutočnosťami alebo tvrdenými námietkami vôbec nezaoberal alebo že by sa nimi vysporiadal nedostatočným spôsobom. Učinené zistenia prvoinštančného súdu majú vecné a logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch v priebehu sporu a prijaté skutkové a právne závery súdu sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou pri súčasnom zohľadnení ochrany subjektívneho práva oboch sporových strán ich rovnosti v uplatnení práv ochrany, ich oprávnenej dôvery v právo ako je predvídateľnosti súdneho rozhodnutia. Námietku žalovaného v odvolaní, že právne posúdenie súdu prvej inštancie bolo nesprávne, pretože je výsledkom nesprávneho zhodnotenia vykonaného dokazovania a v nadväznosti na to aj neúplného zistenia skutkového stavu veci zapríčineného nevyhodnotením skutočností, ktoré vyplynuli z dokazovania tak nemožno považovať za dôvodnú.

27. Z uvedeného je zrejmé, že odvolacie námietky žalovaného sú nedôvodné a nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, a pretože nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. a) a b) CSP, odvolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP, vrátane vecne správneho výroku o trovách konania.

28. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania sa zakladá na ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný nemal úspech v odvolacom konaní, preto mu vznikla povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnej žalobkyňi, a to v plnej výške, o ktorej bude rozhodnuté prvoinštančným súdom osobitným rozhodnutím, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).